

Tullgårdsskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Grundskolan, Förskoleklass, och Fritidshem

Läsår: 2017/2018

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskolan, Förskoleklass, och Fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor och Trygghetsgruppen

Vår vision

Tullgårdsskolans värdegrund: En skola där barnen känner sig trygga, har lika värde, känner lust att lära, utvecklar ett rikt språk, känner delaktighet och inhämtar goda kunskaper. En skola där varje barn sätts i centrum - en skola för alla. Alla barn är allas ansvar. En skola som håller samman. Globalt tänkande.

Planen gäller från

2017-08-17

Planen gäller till

2018-08-16

Läsår

2017/2018

Elevernas delaktighet

Klass/årskursråd, elevråd, trivselledare, trygghetsvandring och månadsbarometer.

Vi arbetar med månadsbarometern är ett verktyg skolan tagit fram för undersöka och arbeta med elevernas trygghet och trivsel. Istället för att mäta elevernas trygghet en eller två gånger per läsår, genomför eleverna i en digital enkät en gång per månad. Påföljande vecka går lärare och elever igenom klassens resultat och väljer ut arbetsområden. Sedan genomförs möten i elevrådet, elevhälsoteamet och trygghetsgruppen där resultatet analyseras på skolnivå och eventuella åtgärder sätts in. Årskurserna arbetar aktivt med åtgärder utifrån de arbetsområden som valts för att öka tryggheten. Därefter börjar månadsrullen om med en ny mätning (vecka1).

På detta sätt säkerställer vi att alla elever vid Tullgårdsskolan åtminstone en gång i månaden har möjlighet att göra sin röst hörd och chansen att påverka sin skolsituation. Arbetet med likabehandling och trygghet blir levande för både barn och vuxna, och skolan får möjlighet att snabbt fånga upp och påverka problem som eleverna upplever i sin vardag. Utifrån detta system blir det också lättare för skolan att utvärdera de åtgärder som sätts in både på kort och lång sikt, samt att i förlängningen sätta in insatser i förebyggande syfte utifrån en längre tids utvärdering (flerårsbasis).

Vårdnadshavarnas delaktighet

Underlag från brukarundersökning, föräldraenkät och diskussioner på föräldraråd.

Personalens delaktighet

Varje arbetslag är representerat i Trygghetsgruppen. APT, samråd och kategorimöten.

Förankring av planen

Elever: Årskursråd, elevråd, i värdegrundsarbete och i skolans vardagliga arbete.

Vårdnadshavare: Hemsidan, brev från rektor, föräldråd

Personal: Trygghetsgruppsmöten, arbetslagslag och APT.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Konferensdag med EHT/ Trygghetsgruppen.

Regelbundet genom och via månadsbarometern.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

EHT/Trygghetsgruppen, alla elever genom månadsbarometern, föräldraråd.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Utvärdering av Tullgårdsskolans plan och arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Föräldrarna var delaktiga genom den årliga föräldraenkäten samt genom föräldrarepresentanterna i föräldrarådet. Alla arbetslag representeras av en person i Trygghetsgruppen.

Trygghetsgruppens medlemmar är länken in och ut i arbetslagen. Vi arbetar med ett verktyg som vi kallar månadsbarometern där vi regelbundet undersöker, kartlägger, åtgärdar och utvärderar trygghet och trivsel. Alla barnen deltar i denna arbetsmetod. Detta arbetssätt har redan varit och är mycket effektivt för att tidigt se och förstå elevers upplevelser av vår skola. Med hjälp av dessa barometrar så kan vi arbeta förebyggande. Månadsbarometerns frågor tas alltid upp på klassråd, trygghetsgrupp och EHT. Detta gör att arbetet med trygghetsskapandet får en transformativ riktning.

Vi strävar efter att utveckla alla områden men särskilda områden utifrån månadsbarometern är: Kränkningar, att vuxna agerar när det händer något, arbetsmiljö samt att tjejer och killar ska behandlas lika utifrån kön.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-08-16

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Uppföljning och utvärdering på årskursråd, elevråd, trygghetsgruppen, EHT, övrig personal, föräldraråd samt i barometern.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor tillsammans med Trygghetsgruppen.

Främjande insatser

Namn

Övergripande främjande insatser

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet för skolans trygghetsarbete är att aktivt skapa en trygg plats där alla - barn och vuxna - utvecklas, lär sig och känner att de får ett professionellt och bra bemötande, oavsett vart de kommer ifrån, vem de är eller vill vara. Alla barn och elever ska känna sig trygga och sedda. Vi som arbetar i Tullgårdsskolan tar aktivt avstånd från varje form av diskriminering och kränkande behandling genom att arbeta främjande och förebyggande. Alla barn och elever i vår verksamhet har rätt att bli bemötta på ett respektfullt sätt. Av detta följer att alla också har en skyldighet att bemöta andra på detta sätt. Personalen har ett särskilt ansvar för att, i samverkan med föräldrarna, arbeta för att respekten för individen och dennes integritet upprätthålls. Uppföljning sker genom: Kartläggning, årskursråd, elevråd och månadsvisa möten med trygghetsteamet.

Insats

Tullgårdsskolan har de senaste åren satsat mycket på att utveckla sitt arbete med elevernas trygghet och delaktighet. Det finns ett elevhälsoteam med samtliga yrkeskategorier och en förstelärare i likabehandlingsarbete. All personal på skolan är involverad i det trygghetsarbete som bedrivs. I det arbetet ingår flera olika delar, vi vill speciellt lyfta fyra av dem.

Månadsbaromentern är ett verktyg skolan tagit fram för undersöka och arbeta med elevernas trygghet och trivsel. Istället för att mäta elevernas trygghet en eller två gånger per läsår, fyller alla elever i en digital enkät en gång per månad och arbetet sker systematiskt enligt följande månadsrull/årsrull:

På detta sätt säkerställer vi att alla elever vid Tullgårdsskolan åtminstone en gång i månaden har möjlighet att göra sin röst hörd och chansen att påverka sin skolsituation. Arbetet med likabehandling och trygghet blir levande för både barn och vuxna, och skolan får möjlighet att snabbt fånga upp och påverka problem som eleverna upplever i sin vardag. Utifrån detta system blir det också lättare för skolan att utvärdera de åtgärder som sätts in både på kort och lång sikt, samt att i förlängningen sätta in insatser i förebyggande syfte utifrån en längre tids utvärdering (flerårsbasis).

Från och med höstterminen 2016 kommer månadsrullen att utvecklas genom ett årshjul där alla diskrimineringsgrunder ingår och tas upp som arbetsområden för hela skolan vid givna tillfällen.

Rastverksamheten har de senaste tre läsåren utvecklats med organiserade aktiviteter där vuxna deltar, för att det alltid ska finnas möjlighet för alla att ha något att göra, där de kan

känna sig trygga. Alla aktiviteter annonseras på anslagstavlan, så barnen kan se vad som finns att välja mellan och vilken vuxen rastvärd som är ansvarig.

Vi arbetar även med trivselledare enligt modellen för "Trivselskola".

Faddersystemet har förändrats under det senaste läsåret för att täcka upp alla årskurser och för att kunna användas mer i det främjande, trygghetskapande arbetet i samband med månadsbarometern. Nu ser systemet ut så att sexorna är faddrar åt treorna som är faddrar åt förskoleklassen, femmorna är faddrar åt tvåorna och fyrorna åt ettorna. På detta sätt har och blir alla elever faddrar. Tanken är att bygga broar mellan olika årskurser, lära känna och öka tryggheten för barnen. Faddrarna kan också arbeta med de yngre barnen t ex gällande otrygga platser som framkommer i månadsbarometern.

Tullgårdskolan är HBTQ-certifierad sedan oktober 2016. All skolans personal har utbildats i HBTQ-frågor. HBTQ-certifieringen är en speciell satsning, men skolan ser det också som en av delarna i sitt likabehandlings- och trygghetsarbete.

Målet för skolans trygghetsarbete är att aktivt skapa en trygg plats där alla - barn och vuxna - utvecklas, lär sig och känner att de får ett professionellt och bra bemötande, oavsett vart de kommer ifrån, vem de är eller vill vara.

Skolan har också 1 kurator, 1 förstelärare i likabehandlingsarbete, 1 specialpedagog, 1 speciallärare, 1 skolsköterska.

Ansvarig

Rektor

Datum när det ska vara klart

Pågående hela läsåret

Namn

Årshjulet Barometer

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

månadsrullen Barometern (se bilaga)

Insats

var 4:e vecka i månadsrullen arbetar vi med aktuell diskrimineringsform utifrån årshjulet (se bilaga)

Ansvarig

rektor och trygghetsgruppen

Datum när det ska vara klart

systematiskt pågående enligt modell månadsrull barometern

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Tullgårdsskolan har de senaste åren satsat mycket på att utveckla sitt arbete med elevernas trygghet och delaktighet. Det finns ett elevhälsoteam med samtliga yrkeskategorier och en förstelärare i likabehandlingsarbete. All personal på skolan är involverad i det trygghetsarbete som bedrivs.

Månadsbarometern är ett verktyg skolan tagit fram för undersöka och arbeta med elevernas trygghet och trivsel. Istället för att mäta elevernas trygghet en eller två gånger per läsår, fyller alla elever i en digital enkät en gång per månad:

På detta sätt säkerställer vi att alla elever vid Tullgårdsskolan åtminstone en gång i månaden har möjlighet att göra sin röst hörd och chansen att påverka sin skolsituation. Arbetet med likabehandling och trygghet blir levande för både barn och vuxna, och skolan får möjlighet att snabbt fånga upp och påverka problem som eleverna upplever i sin vardag. Utifrån detta system blir det också lättare för skolan att utvärdera de åtgärder som sätts in både på kort och lång sikt, samt att i förlängningen sätta in insatser i förebyggande syfte utifrån en längre tids utvärdering (flerårsbasis).

Från och med höstterminen 2017 kommer månadsrullen att utvecklas genom ett årshjul där alla diskrimineringsgrunder ingår och tas upp (1 diskgrund per månad) som arbetsområden för hela skolan vid givna tillfällen.

Målet för skolans trygghetsarbete är att aktivt skapa en trygg plats där alla - barn och vuxna - utvecklas, lär sig och känner att de får ett professionellt och bra bemötande, oavsett vart de kommer ifrån, vem de är eller vill vara.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har besvarat och besvarar en Barometern 1 gång i månaden samt deltagit i klassvisa diskussioner, mentorstid och årskursråd. Elevrådet har deltagit och deltar regelbundet i analysen och redovisning av resultatet av månadsbarometern. Lärarna och pedagogerna har pratat med eleverna om vad de olika begreppen som berörs i kartläggningen betyder.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Resultat och formen av kartläggningen presenteras regelbundet (1 gång/månad) för arbetslagen.

Resultat och analys

Vi strävar efter att utveckla alla områden men särskilda områden utifrån månadsbarometern är: Kränkningar, att vuxna agerar när det händer något, arbetsmiljö samt att tjejer och killar ska behandlas lika utifrån kön.

Förebyggande åtgärder

Namn

Motverka trakasserier och kränkningar

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet för skolans trygghetsarbete är att aktivt skapa en trygg plats där alla - barn och vuxna - utvecklas, lär sig och känner att de får ett professionellt och bra bemötande, oavsett vart de kommer ifrån, vem de är eller vill vara. Vi ska fortsätta arbetet med månadsbarometern och rikta åtgärder utifrån vad som kommer fram i den systematiskt hela tiden.

Åtgärd

Rastverksamheten har de senaste tre läsåren utvecklats med organiserade aktiviteter där vuxna deltar, för att det alltid ska finnas möjlighet för alla att ha något att göra, där de kan känna sig trygga. Alla aktiviteter annonseras på anslagstavlan, så barnen kan se vad som finns att välja mellan och vilken vuxen rastvärd som är ansvarig.

Vi arbetar nu också med trivselledare enligt modellen för "Trivselskola".

Rastvärdar har alltid en gul väst för att öka synligheten och tryggheten.

Vi har infört Trygghetsvandringar för de yngre årskurserna (FK-åk1) samt elevrådet.

Faddersystemet har förändrats under det senaste läsåret för att täcka upp alla årskurser och för att kunna användas mer i det främjande, trygghetskapande arbetet i samband med månadsbarometern. Nu ser systemet ut så att sexorna är faddrar åt treorna som är faddrar åt förskoleklassen, femmorna är faddrar åt tvåorna, fyorna åt ettorna och 3:orna åt FK. På detta sätt har och blir alla elever faddrar. Tanken är att bygga broar mellan olika årskurser, lära känna och öka tryggheten för barnen. Faddrarna kan också arbeta med de yngre barnen t ex gällande otrygga platser som framkommer i månadsbarometern.

Tullgårdsskolan är sedan oktober 2016 HBTQ-certifierade av RFSL.

All skolans personal har utbildats i HBTQ-frågor. HBTQ-certifieringen är en speciell satsning, men skolan ser det också som en av delarna i sitt förebyggande och främjande likabehandlings- och trygghetsarbete.

Motivera åtgärd

Vi arbetar aktivt och fortlöpande med det som framkommer i kartläggningen och sätter in åtgärder snarast möjligt. Kartläggningen sker regelbundet 1 gång/månad under hela läsåret och är då ett levande verktyg som vi arbetar efter. Månadsbarometern är ett bra redskap bla utifrån att rikta våra insatser mer rätt utifrån elevernas upplevelser och behov.

Ansvarig

Rektor, trygghetsteamet och arbetslagen

Datum när det ska vara klart

Pågående under läsåret

Namn

Områden som berörs av åtgärden

Mål och uppföljning

Åtgärd

Motivera åtgärd

Ansvarig

Datum när det ska vara klart

Rutiner för akuta situationer

Policy

På Tullgårdsskolan ska alla barn och elever känna sig trygga och behandlas med respekt. Vi accepterar inte diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Alla barn och elever är allas ansvar.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

All personal har ansvar för att upptäcka och ingripa vid trakasserier och kränkande behandling. Skolan har många vuxna på raster och på platser där vi vet att det kan förekomma negativa beteenden. Vi har veckovisa arbetslagsmöten där personalen går igenom årskurserna. Trygghetsgruppen och Elevhälsoteamet träffas en gång per månad och får en samlad bild av hur det ser ut på skolan.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Eleverna vänder sig i första hand till personalen i årskursen som eleven går i. Eleverna kan också vända sig direkt till elevhälsoteamet eller till annan personal som eleven har förtroende för.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vid eventuella trakasserier eller kränkande behandling där personalen är inblandad, leder skolledningen arbetet. De samlar in information, samtalar, utreder och åtgärdar.

Rutiner för uppföljning

Alla kränkningar ska dokumenteras och följas upp av ansvarig pedagog. Dokumentationen ska snarast lämnas till rektor. Trygghetsgruppen som träffas var 4:e vecka följer upp de gjorda insatser och beslutar om eventuella ytterligare åtgärder.

Rutiner för dokumentation

Samtlig dokumentation kring kränkningar hanteras av rektor/EHT.

Ansvarsförhållande

Ansvarig pedagog ansvarar för utredning, åtgärd och dokumentation. Ansvarig pedagog ansvarar för att dokumentationen lämnas till rektor/kurator. Rektor ansvarar för att blanketten "Dokumentation av kränkande händelse" diarieförs och lämnas till Utbildningsförvaltningen. Rektor ansvarar för utredning, åtgärd, uppföljning och dokumentation vid kränkande händelse där vuxen kränker barn. Rektor beslutar om åtgärder vid konferens med elevhälsoteamet. Rektor ansvarar för utvärdering och revision av ovanstående rutiner.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.

- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]

- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.

- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]